

KIERUNKI DZIAŁAŃ BURMISTRZA NA RZECZ ROZWOJU MIASTA W LATACH 2007-2010 Z ANALIZĄ STANU OBECNEGO

Szanowni Mieszkańcy!

Radni Rady Miasta!

Podobnie jak w ubiegłej kadencji prezentuję kierunki działania zapewniające prawidłowe funkcjonowanie i rozwój Miasta. Podstawę niniejszego opracowania stanowi RAPORT O STANIE MIASTA z listopada 2006 roku, który podsumowuje pracę samorządu w latach 2003 – 2006.

Założenia programowe niniejszego dokumentu nie różnią się w zasadniczy sposób od tych, które realizowane były w poprzedniej kadencji. Praca, mieszkania oraz wypoczynek (rekreacja) – tak w największym skrócie można podsumować kierunki działań, którym odpowiadały konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne:

1. Praca – Uzbrojenie w infrastrukturę techniczną dzielnicy przemysłowej przy ul. Borek – która daje możliwości przedsiębiorcom tworzenia nowych miejsc pracy;
2. Nowe mieszkania – możliwość zdobycia mieszkania, także przez osoby zamierzające osiedlić się w Lubawie w ramach budownictwa wielorodzinnego czynszowego realizowanego przez miejską spółkę LTBS, które stanowi alternatywę i uzupełnienie dla budownictwa wielorodzinnego własnościowego – developerskiego;
3. Wypoczynek – hala sportowo – widowiskowa oraz Stadion Łazienkowski, które dają możliwość spędzenia wolnego czasu w sposób aktywny fizycznie.

Obecnie w mniejszym stopniu realizowane będą zadania związane z rozbudową infrastruktury technicznej służącej rozwojowi przemysłu, bowiem ten kierunek działań zapewnia oddana do użytku nowa dzielnica przemysłowa miasta. W perspektywie kilku najbliższych lat Miasto powinno jednak pozyskać nowe tereny, na których będzie możliwe lokalizowanie przemysłu.

Nowym elementem, który znajduje swoje odzwierciedlenie w poniższym dokumencie, stanowią działania na rzecz poprawy istniejącego stanu dróg nie tylko miejskich, ale również pozostających w zarządzie powiatu oraz województwa. Naprawa dróg oraz budowa nowych jest przedsięwzięciem niezwykle kosztownym, które będzie miało wpływ na kilka kolejnych budżetów miasta.

Istotnym elementem decydującym o docelowym kształcie polityki rozwojowej Miasta będą fundusze strukturalne Unii Europejskiej w ramach wojewódzkich programów regionalnych. Dla województwa warmińsko – mazurskiego będzie to Regionalny Program Operacyjny - Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013. Nowy program nie jest w swoim założeniu kadencyjny, jak Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004 – 2006. Unijne środki strukturalne w ramach RPO dają gwarancję pozyskiwania funduszy i finansowania zadań również po zakończeniu obecnej kadencji samorządu, stąd też polityka samorządu nie może ograniczać się tylko do roku 2010, ale powinna w perspektywie przewidywać rozwój Miasta w dalszym okresie.

Aby skorzystać z funduszy strukturalnych Unii potrzebny jest żmudny i długotrwały okres przygotowawczy polegający na przygotowaniu dokumentacji wykonawczych dla nowych zadań inwestycyjnych. Właśnie temu celowi poświęcony ma być rok 2007. W tym okresie znacząca część budżetowych środków przeznaczona zostanie na opracowanie niezbędnych dokumentacji technicznych, bez których ubieganie się o dofinansowanie zadań „ z zewnątrz” jest niemożliwe.

Gospodarka finansami

1. Stan obecny

Plan dochodów i wydatków miasta na dzień 31 grudnia 2006 roku zgodnie z przyjętymi uchwałami Rady Miasta przedstawiał się następująco:

a) zaplanowane dochody miasta wyniosły 20.631.422,79 zł, tj. 100,5% do przyjętego planu (20.532.029,45 zł),

b) zaplanowane wydatki miasta wyniosły 21.044.206,94 zł, tj 96,9% zakładanego planu (21.725.206,94 zł).

Kwota długu na dzień 31 grudnia 2006 roku wyniosła 7.300.383,19 zł, z tego:

a) kredyty długoterminowe – 7.205.383,19 zł,

b) pożyczki długoterminowe – 95.000,00 zł.

Dług Miasta w stosunku do dochodów planowanych wyniósł na dzień 31 grudnia 2006r. - 35,4%, a spłaty kredytów i pożyczek do dochodów planowanych – 11,5%.

Wykaz kredytów długoterminowych przedstawia się następująco:

a) uzbrojenie w infrastrukturę techniczną dzielnicy przemysłowej przy ul. Borek – 650.073,19 zł, raty kwartalne po 40.000 zł, spłata od 20.11.2007r. do 21.11.2011r.;

b) budowa hali sportowo – widowiskowej przy gimnazjum – 1.624.000 zł, raty kwartalne – I rata 84.000 zł, pozostałe 77.000 zł, spłata od 25.11.2007r. do 25.11.2012r.;

c) modernizacja kompleksu sportowo - turystycznego i rekreacyjnego przy ul. Łąkowej – 2.500.000 zł, raty kwartalne po 78.125 zł, spłata od 25.02.2007r. do 25.11.2014r.;

d) modernizacja sali gimnastycznej w szkole podstawowej – 34.000 zł, raty miesięczne po 3.500 zł, ostatnia 6.000 zł, spłata od 10.11.2004r. do 10.09.2007r.;

e) przebudowa układu komunikacyjnego ulic Grunwaldzka, Piaskowa, Sądowa i Asta, budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Warszawskiej oraz budowa hali sportowo – widowiskowej przy gimnazjum – 328.000 zł, raty kwartalne po 41.000 zł, spłata od 30.03.2005r. do 30.12.2008r.;

f) przebudowa układu komunikacyjnego ulic Kopernika i Grunwaldzka – 105.000 zł, raty kwartalne po 26.500 zł, spłata od 20.11.2002r. do 20.11.2007r.;

g) budowa szkoły (gimnazjum) wraz z halą sportowo – widowiskową – 1.964.310 zł, raty kwartalne po 178.570 zł, spłata od 15.10.2002r. do 30.09.2009r.

Pożyczka długoterminowa 95.000 zł dotyczy zakupu samochodu specjalistycznego dla Ochotniczej Straży Pożarnej, raty kwartalne po 23.750 zł, spłata od 30.03.2006r. do 20.12.2007r.

Spłata kredytów i pożyczek nie ogranicza możliwości inwestycyjnych miasta. Miasto posiada zdolność zaciągania nowych zobowiązań jako wkład własny do inwestycji, które mogą być współfinansowane ze środków unijnych, a w szczególności w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013.

2. Zaległości podatkowe:

Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2006 roku kształtowały się następująco:

- a) podatek od nieruchomości (osoby fizyczne) – 85.272,76 zł, w tym m. in.:
  1. 81.339,86 zł – zaległości objęte postępowaniem egzekucyjnym;
  2. 3.932,90 zł - założona hipoteka;
- b) podatek od nieruchomości (osoby prawne) – 151.552,31 zł, w tym m. in.:
  1. 42.326,51 zł – wierzytelność w licytacji;
  2. 109.224,80 zł – należność objęta postępowaniem egzekucyjnym;
- c) podatek od środków transportowych (osoby fizyczne) – 31.223,21 zł,
- d) podatek od środków transportowych (osoby prawne) – 1.902,00 zł.

Zaległości z mienia komunalnego:

- a) zaległość z użytkowania wieczystego – 18.275,79 zł,
- b) zaległość z tytułu najmu i dzierżawy – 43.367,28 zł, z tego:
  - dzierżawa - 34.405,30 zł;
  - czynsz za lokale - 8.961,98 zł.

W minionej kadencji Miasto prowadziło zrównoważoną politykę podatkową, która nie powodowała nadmiernych obciążeń finansowych.

Wykaz wzrostu podatku od nieruchomości w kadencji na lata 2002 – 2006 przedstawia poniższa tabela:

Podatek	2002	2006	06:02 w %
Budynki mieszkalne	0,49	0,54	10,2 %
Budynki zw. z dział. gospod.	16,83	17,20	2,2 %
Budynki pozostałe	5,62	5,82	3,6 %
Budynki gospodarcze	3,40	4,00	17,6 %
Budynki zw. z mat. Siewnym	7,84	8,37	6,8%
Budynki zw. ze świad. zdrowotnymi	-	3,61	4,4 %
Grunty zw. z działalnością gospodarczą	0,60	0,66	10%
Grunty pozostałe	0,09	0,15	66,7%

2. Kierunki działania

Miasto nadal powinno prowadzić zrównoważoną politykę fiskalną. Należy przyjąć, że obecne stawki podatku od nieruchomości, który 3-ci rok z rzędu pozostają na tym samym poziomie, wymagają w najbliższym czasie urealnienia. Zwiększenie stawek powinno uwzględniać aktualne potrzeby Miasta i być również dostosowane do wysokości tych podatków w ościennych gminach tak, aby zachować konkurencyjność miejskich stawek podatkowych. Zbyt wysokie podatki mogą bowiem wpłynąć na ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie miasta i tym samym zahamować proces tworzenia nowych miejsc pracy przez przedsiębiorców.

Należy mieć również na uwadze, że w najbliższych latach zmieni się struktura dochodów Miasta. Miejsce wpływów z tytułu sprzedaży nieruchomości w większym stopniu zastąpią podatki od prowadzonej działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, głównie z terenu dzielnicy przemysłowej zlokalizowanej przy ul. Borek. Z końcem 2008 roku kończy się również 10-letnia ulga inwestycyjna w podatku od zakładu Swedwood Poland SA.

Ład przestrzenny

1. Stan obecny

W porównaniu z latami ubiegłymi zwiększa się ilość wniosków dotyczących zmiany Planu. Spowodowane jest to w znacznym stopniu inicjatywą samych mieszkańców, jak również intensywnym rozwojem miasta w niektórych jego częściach, gdzie usługi dla danej części terenu wykraczają poza pierwotne zapisy Planu. Z taką sytuacją mamy do czynienia np. wzdłuż ulicy Dworcowej, gdzie funkcje terenów przemysłowych kolidują z terenami przeznaczonymi pod budownictwo jedno- i wielorodzinne.

Wątpliwości budzą również niejednoznaczne i dające duże możliwości interpretacyjne zapisy Planu w zakresie lokalizowania usług uciążliwych lub niebezpiecznych dla otoczenia na niektórych terenach zlokalizowanych w śródmieściu. Przykładem mogą być w tym miejscu próby budowy stacji paliw w centrum miasta przy ul. Kopernika oraz przy ul. Poznańskiej.

2. Kierunki działania

Rozważając kierunki przyszłego rozwoju miasta niezwykle istotnym jest planowanie strategiczne. Ważne jest, aby spojrzeć na miasto z szerszej perspektywy i przewidzieć kierunki przyszłych zmian. Prężny rozwój firm w mieście idzie w parze ze zwiększonym wzrostem zatrudnienia, jednak coraz częściej daje o sobie znać brak rąk do pracy na rynku lokalnym. Ta sytuacja zmusza władze miasta do podejmowania inicjatyw na rzecz rozwoju gospodarki mieszkaniowej, w tym zabezpieczania terenów pod budownictwo mieszkaniowe jedno i wielorodzinne. Nieuniknionym staje się gruntowna rewizja zapisów MPZP oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Miasta. Przyczyną jest dynamiczny rozwój miasta oraz mała elastyczność ustaleń MPZP tworzonego na podstawie zapisów starej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Obecnie trwają przygotowania zmierzające do rozpoczęcia prac na zmianą Planu, które zaplanowane zostały na jesień 2007 roku.

W tym zakresie planuję m. in.:

- a) wprowadzenie jednoznacznych zapisów uniemożliwiających budowę stacji paliw w centrum miasta oraz w bezpośrednim sąsiedztwie dużych skupisk budynków jedno – i wielorodzinnych;
- b) ograniczanie w centrum miasta terenów, na których można lokalizować usługi związane z przemysłem oraz wyznaczanie nowych na obrzeżach miasta;
- c) wyznaczanie nowych terenów pod budownictwo wielorodzinne, np. przy ul. Dworcowej czy Asta;
- d) prowadzenie polityki dostosowawczej Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego do pojawiających się potrzeb społecznych, jak np. wyznaczanie nowych terenów usługowych czy zliberalizowanie niefunkcjonalnych zapisów Planu nakazujących np. zbyt ostre kąty nachylenia dachów w obiektach do prowadzenia działalności gospodarczej zlokalizowanych w dzielnicy przemysłowej Borek;
- e) utrzymanie zapisów, które w dalszej perspektywie wpłyną na korzystne dla miasta rozwiązania komunikacyjne, jak np. budowa południowej obwodnicy miasta od drogi krajowej nr 15 do drogi nr 541 w kierunku Lidzbarka Welskiego. Z uwagi na planowany rozwój budownictwa wielorodzinnego należy rozważyć zasadność budowy obwodnicy w ciągu ulic: Wyzwolenia, Dworcowej i Obiegowej, jak przewiduje obecnie MPZP. Znacznie bardziej funkcjonalnym rozwiązaniem wydaje się być skierowanie obwodnicy w ciągu ulic: Wyzwolenia, Dworcowej i Składowej;
- f) wprowadzenia zapisów do Planu, które w dalszej perspektywie uniemożliwią prowadzenie uciążliwych dla mieszkańców hodowli drobiu, przede wszystkim na terenach, na których sukcesywnie powstaje budownictwo jednorodzinne.

Gospodarka nieruchomościami

1. Stan obecny

Informacja o stanie mienia komunalnego na dzień 31.12.2006 r.

(Wartość w tys.)

Opis mienia wg grup rodzajowych	Jedn. miary: - ha, - sztuki, - mb.	ilość	Wartość inwentar. (5+6+7+8)	Sposób zagospodarowania			
				W bezpośrednim zarządzie gmin- wartość	Wieczyste	Dzierżawa lub najem- wartość	Przekazanie w zarząd lub użytkowanie - wartość
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Grunty:							
- działki budowlane	ha	32,5	705,0	453,4	251,6		
- działki przemysłowo-handlowe	ha	10	150,6	89,1	61,5		
- działki rolne, ogrody	ha	84,3	210,8	118	20,0	72,8	
- Łz i nieużytki	ha	8,0	77,3	77,3			
- tereny zielone	ha	4,1	54,3	54,3			
- tereny różne	ha	36	348	348			

- cmentarze komunalne	ha	2,7	35,7				35,7
- drogi	ha	30,4	770,5	770,5			
- tereny kolejowe	ha	11,6	7,2			7,2	
- rowy	ha	2,0	19,6	19,6			
2. Obiekty:							
- budynki mieszkalne	szt.	30	1.234,3				1.234,3
- budynki niemieszkalne	szt.	12	666,8	363,9			302,9
- przedszkola	szt.	1	280,4				280,4
- szkoły	szt.	2	12.702,6				12.702,6
- ośrodki kultury	szt.	1	257,8				257,8
- budynek urzędu miasta	szt.	1	504,5	504,5			
- placówki usługowo- handlowe	szt.	5	125,4			125,4	
- OSiR	szt.	1	1.762,4				1.762,4
- bocznic kolejowa	mb	7.573	116,5			116,5	
Ogółem	x	x	20.029,7	x	x	x	x

W swoich zasobach Gmina Miejska Lubawa posiada 144 nie sprywatyzowanych lokali mieszkalnych. Obecnie do sprzedaży może zostać przeznaczonych 34 z nich. Stan techniczny pozostałej i przeważającej części gminnych lokali komunalnych jest zły. Wymagają one kapitalnego remontu. Dodatkowo mieszkają w nich osoby, których trudna sytuacja materialna nie pozwala na prowadzenie remontów, a tym bardziej na zakup mieszkania.

Gminne zasoby pod budownictwo mieszkaniowe oraz mieszkaniowo – usługowe są znikome. Miasto posiada obecnie do sprzedaży:

2. 2 działki pod zabudowę handlowo – usługową przy ul. Biblii Gutenberga – teren w pełni uzbrojony;
3. 1 działkę położoną u zbiegu ulic Kupnera i 19-go Stycznia pod zabudowę mieszkaniowo – usługową – teren w pełni uzbrojony.

Dodatkowo Lubawa dysponuje terenem przy ul. Kupnera, na którym może zostać zlokalizowanych 25 działek pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne - wolnostojące. Teren ten jest nieuzbrojony, przebiega jedynie wzdłuż niego kolektor sanitarny. W dzielnicy przemysłowej przy ul. Borek pozostała do sprzedaży 1 działka gruntowa w pełni uzbrojona o powierzchni 3,40 ha.

2. Kierunki działania

W tym zakresie kierunki działania nie różnią się w zasadniczy sposób od tych określonych w poprzedniej kadencji. Nadal zamierzam:

- prowadzić sprzyjającą politykę dla sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych najemcom;
- przygotować do sprzedaży nowe tereny pod budownictwo mieszkaniowe przy ul. Kupnera po ich uzbrojeniu;
- pozyskać nowe tereny pod budownictwo mieszkaniowe oraz pod tereny inwestycji przemysłowych;
- wspierać budowę bloków czynszowych w ramach LTBS sp. z o.o.

Ochrona środowiska

1. Stan obecny

Woda pitna

W 2005 roku oddana została do użytku nowa stacja uzdatniania wody zarządzana przez miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. „Stara” stacja funkcjonowała już ponad 30 lat i jej urządzenia nie były w stanie zasilać równocześnie w bieżącą wodę zarówno miasta – szczególnie na obrzeżach, jak i dzielnicy dzielnicy przemysłowej przy ul. Borek. Nie oznacza to jednak, że na terenie miasta nie istnieją problemy związane z regularnym i stałym dostarczaniem wody pitnej. Problem ten widoczny jest w szczególności tam, gdzie infrastruktura techniczna budowana była przez prywatnych właścicieli domków jednorodzinnych i nie odpowiada wymaganym parametrom w zakresie przekroju linii wodociągowej, jak np. wzdłuż ul. Kupnera w kierunku Lip.

Problemem do rozwiązania pozostają również rury azbestowo – cementowe, w których doprowadzana jest woda do gospodarstw domowych. Zgodnie z prawodawstwem unijnym ich wymiana musi nastąpić do 2032 roku.

Wykaz rur azbestowo – cementowych przedstawia poniższa tabela: (stan na 31 grudnia 2006 roku)

Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest	Ilość (w metrach bieżących)
ul. Kopernika	900
ul. Kopernika	1000
ul. Kopernika	500
ul. Św. Barbary	400
ul. Dworcowa	800
ul. Poznańska	300
ul. Gdańska	80
ul. Łazienna	100

Gospodarka odpadami

Miasto nie posiada własnego składowiska odpadów. W celu realizacji polityki związanej z gospodarką odpadami komunalnymi Miasto wystąpiło w 2005 roku ze Związku Gmin „Czyste Środowisko” w Ostródzie i przystąpiło do Ekologicznego Związku Gmin Działdowszczyzna z siedzibą w Działdowie. Po zamknięciu przez Gminę Wiejską Lubawa w 2005 roku składowiska odpadów w Samplawie, odpady komunalne składowane są na oddalonym o 40 km (odległość w obie strony) składowisku w Ciechanówku koło Lidzarka Welskiego. Spowodowało to wzrost kosztu składowania i transportu odpadów komunalnych oraz rezygnację właścicieli nieruchomości z ustawiania pojemników na odpady na terenie własnej posesji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy właściciel nieruchomości powinien posiadać umowę z podmiotem uprawnionym do odbioru nieczystości z własnej posesji. Kontrola w tym zakresie wykazała, że ponad 230 właścicieli nieruchomości nie wywiązuje się z ustawowego obowiązku. Do osób tych skierowane zostały zawiadomienia nakazujące zawarcie stosownych umów.

Kanalizacja sanitarna

Oczyszczalnia ścieków zarządzana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. posiada wymagane prawem zezwolenia do roku 2012, jednakże obiekt wybudowany w latach 80-tych nie był w większym zakresie modernizowany. W okresie prawie 30-letniej eksploatacji urządzenia oczyszczalni uległy znacznemu zużyciu. Przystarzały jest również proces oczyszczania ścieków komunalnych, który m. in. pochłania zbyt dużą ilość energii. Należy również podkreślić, że do uregulowania pozostają również stosunki dotyczące własności gruntów pod oczyszczalnią. Właścicielem ponad 1 ha pozostaje Spółdzielnia Mleczarska w Lubawie. Po ponad rocznych negocjacjach władz miasta oraz zarządu PWiK sp. o.o. 11 kwietnia tego roku Walne Zgromadzenie Delegatów Spółdzielni Mleczarskiej podjęło uchwałę o zbyciu przedmiotowego gruntu na rzecz miejskiej Spółki. Przedsiębiorstwo dysponuje aktualnym projektem technicznym modernizacji oczyszczalni wraz z pozwoleniem na budowę.

Teren miasta nie jest w pełni wyposażony w sieć kanalizacji sanitarnej, choć w latach poprzednich została ona uzupełniona w ulicach: Browarowej, Pod Murami, Wiśniowej, Unii Europejskiej, Kupnera czy Pielgrzyma. Opracowana została również dokumentacja projektowa na kanalizację sanitarną w ulicy Asta.

Brak kanalizacji dotyczy w coraz mniejszym stopniu centrum miasta, ale przede wszystkim części miasta położonych na jego obrzeżach, jak choćby ulic: Składowej, Toruńskiej w kierunku Targowiska czy Polnej.

Powietrze

Nadal dużym problemem pozostaje spalanie odpadów pochodzących z produkcji mebli w nieprzystosowanych do tego domowych piecach. Pomimo zastrzeżenia prawa w zakresie ochrony środowiska do mieszkańców miasta i okolicznych wsi wciąż trafiają drewnopochodne odpady poprodukcyjne. Duże skupienie na terenie miasta firm produkujących meble niewątpliwie ułatwia właścicielom budynków mieszkalnych dostęp do taniego opału pochodzącego z technologicznej obróbki drewna. Spalanie odpadów w nieprzystosowanych do tego procesu piecach pogarsza jakość i zwiększa zanieczyszczenie powietrza.

Drzewostan

Na terenie miasta funkcjonuje w większości stary, kilkudziesięcioletni liściasty drzewostan, który wymaga corocznej pielęgnacji polegającej na kształtowaniu przede wszystkim korony drzew oraz usuwaniu nadmiernie rozrastających się gałęzi. Niepielęgnowany drzewostan sprzyja budowaniu gniazd przez stada wron. W latach ubiegłych sukcesywnie przeprowadzana była sanitarna przycinka drzew (ul. Gdańska, Dworcowa), która w znacznym stopniu ograniczyła liczbę gniazd budowanych przez wrony. Liściasty drzewostan w pasach drogowych może być również szczególnie uciążliwy i stwarzać bezpośrednie zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego, zarówno pieszych, jak kierowców pojazdów (łamiące się gałęzie i konary drzew, opadające liście powodujące w okresie jesiennym zmniejszenie przyczepności pojazdu do podłoża).

Kanalizacja deszczowa

W Lubawie w bardzo słabym stopniu funkcjonuje kanalizacja deszczowa. W poprzedniej kadencji ta część infrastruktury technicznej została uzupełniona w istniejących ulicach: Krasińskiego, Piaskowej, Warszawskiej, Zamkowej oraz

umieszczona w nowo wybudowanej ulicy Unii Europejskiej.

Stałej pielęgnacji wymagają rowy melioracyjne na terenie miasta, które nieoczyszczane mogą powodować lokalne podtopienia, tak jak ma to miejsce w przypadku roztopów lub obfitych deszczów na terenie „osiedla królewskiego” wzdłuż ulicy Rzepnikowskiego.

Problem stanowią również rowy melioracyjne pozostające na terenie prywatnych właścicieli. W przeważającej części uległy one degradacji lub zostały w sposób nieprawidłowy zabudowane kanałami o zbyt małym przekroju.

Zarówno rzeka Sandela, jak i Elszka nie posiadają na całej swej długości uregulowanego biegu rzeki. Co roku koryta rzek, szczególnie w okresie wiosennym wymagają czyszczenia z odpadów komunalnych. Niestety nadal poważnym źródłem zanieczyszczenia rzek jest również zrzut nielegalnie podłączonych instalacji sanitarnych.

2. Kierunki działania

2.1 Jako priorytety przyjmuję następujące działania:

- a) rozpoczęcie procesu wymiany rur azbestowych na terenie miasta;
- b) sukcesywną budowę i rozbudowę sieci wodociągowej z uwzględnieniem terenów znajdujących się na obrzeżach miasta:
  - budowa sieci wodociągowej w ulicy Asta;
  - przebudowanie sieci wodociągowej wzdłuż ulicy Kupnera do Lip oraz ułożenie wodociągu w ciągu ulicy Pielgrzyma;
- c) rozbudowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów o zbiórkę odpadów „u źródła” – w gospodarstwach jednorodzinnych;
- d) przeprowadzenie modernizacji oczyszczalni ścieków wraz z uregulowaniem stosunków własnościowych gruntów pod oczyszczalnią, a należących do Spółdzielni Mleczarskiej.

2.2 Podjęmę również działania na rzecz:

- a) budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków wzdłuż ulicy Toruńskiej w kierunku Targowiska;
- b) rozpoczęcia procesu oczyszczania wód opadowych poprzez budowę separatorów na wylotach instalacji burzowej;
- c) rozpoczęcia budowy sieci kanalizacji sanitarnej na obrzeżach miasta, np. w ciągu ulicy Składowej;
- d) rozwiązania problemu sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej np. w ulicy Pomorskiej;
- e) eliminowania nielegalnie podłączonych instalacji sanitarnych do kanalizacji deszczowej;
- f) przebudowy oraz budowy nowych sieci kanalizacji deszczowej w ramach projektów drogowych wraz z budową separatorów;
- g) przebudowy węzła kanalizacji sanitarnej zlokalizowanego przy ul. Gdańskiej;
- h) współdziałania z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych w celu uregulowania koryta rzek Sandeli oraz Elszki;
- i) sukcesywnej pielęgnacji rowów melioracyjnych funkcjonujących na terenie miasta;
- j) podejmowania akcji informacyjnych o szkodliwości spalania w domowych piecach odpadów produkcyjnych pochodzących z zakładów meblarskich;
- k) opracowania koncepcji nowego zagospodarowania drzewostanu w mieście;
- l) dalszą likwidację dzikich wysypisk śmieci, np. na terenie dawnej „strzelnicy”;

m) rozbudowy sieci gazu ziemnego w mieście w celu ograniczenia lokalnych kotłowni – wspólnie z Zakładem Gazowniczym w Olsztynie.

Należy rozważyć również wprowadzenie systemu ulg podatkowych zachęcających właścicieli jednorodzinnych domków do korzystania z ekologicznych źródeł energii, np. gazu ziemnego lub podłączania lokalnych instalacji ogrzewania do centralnej kotłowni.

Drogi i inne ciągi komunikacyjne

1. Stan obecny

Wykaz dróg w mieście na dzień 31.12.2006 roku przedstawia się następująco:

L.P	Nazwa ulicy	Długość [m]	Kategoria	Rodzaj nawierzchni
1	Olsztyńska	1530	Krajowa	asfalt
2	Toruńska	1980	Krajowa	asfalt
3	Wyzwolenia	800	Wojewódzka	asfalt
4	Gdańska	550	Wojewódzka	asfalt
5	19-go Stycznia	280	Wojewódzka	asfalt
6	Kupnera	2170	Wojewódzka	asfalt
7	Jagiellońska	107	Powiatowa	asfalt
8	Kopernika	1 120	Powiatowa	asfalt
9	Kwiatowa	537	Powiatowa	asfalt
10	Ogrodowa	340	Powiatowa	asfalt
11	Pawia	307	Powiatowa	trylinka
12	Poznańska	305	Powiatowa	asfalt
13	Prusa	495	Powiatowa	asfalt
14	Przemysłowa	1 478	Powiatowa	asfalt
15	Dworcowa	1 182	Powiatowa	asfalt
16	Ratuszowa	46	Powiatowa	trylinka
17	Rzepnikowskiego	668	Powiatowa	asfalt
18	Plac 700-Lecia	50	Powiatowa	asfalt
19	Św. Barbary	522	Powiatowa	asfalt
20	Towarowa	453	Powiatowa	asfalt

21	Warszawska	543	Powiatowa	asfalt
22	Bankowa	105	miejska	polbruk
23	Biskupia	77	miejska	asfalt
24	Browarowa	168	miejska	trylinka
25	Chopina	87	miejska	asfalt
26	Rynek	230	miejska	asfalt
27	Grunwaldzka	931	miejska	asfalt
28	Kilińskiego	79	miejska	trylinka
29	Kościelna	90	miejska	polbruk
30	Kowalska	48	miejska	trylinka
31	Krasińskiego	86	miejska	gruntowa
32	Krótką	27	miejska	gruntowa
33	Leśna	83	miejska	asfalt
34	Lipowa	1 635	miejska	gruntowa
35	Łącznikowa	52	miejska	trylinka
36	Łazienna	183	miejska	gruntowa
37	Łąkowa	400	miejska	asfalt
38	Mickiewicza	218	miejska	asfalt
39	Matejki	752	miejska	asfalt
40	Nowa	75	miejska	asfalt
41	Ogniowa	59	miejska	trylinka
42	Orla	61	miejska	asfalt
43	Piaskowa	665	miejska	asfalt
44	Podgórna	56	miejska	polbruk
45	Pod Murami	184	miejska	bruk
46	Pomorska	226	miejska	trylinka
47	Reja	106	miejska	asfalt
48	Reymonta	81	miejska	asfalt
49	Sądowa	412	miejska	asfalt
50	Słoneczna	96	miejska	asfalt
51	Słowackiego	86	miejska	asfalt

52	Spichlerzowa	82	miejska	asfalt
53	Majora Sucharskiego	98	miejska	asfalt
54	Ruczyńskiego	182	miejska	asfalt
55	Wąska	37	miejska	gruntowa
56	Wojska Polskiego	263	miejska	asfalt
57	Wiśniowa	210	miejska	gruntowa
58	Składowa	1450	miejska	asfalt
59	Władysława Asta	1040	miejska	gruntowa
60	Władysława Jagiełły	250	miejska	asfalt
61	Sadowa	2050	miejska	gruntowa
62	Zamkowa	138	miejska	asfalt
63	Jana Pawła Papieża II	273	miejska	trylinka
64	Żeromskiego	304	miejska	asfalt
65	Grzymowicza	80	miejska	asfalt
66	Wincentego Witosa	175	miejska	asfalt
67	Biblii Gutenberga	300	miejska	asfalt
68	Borek	2038	miejska	asfalt
69	Unii Europejskiej	1000	miejska	asfalt
70	Pielgrzymia	1140	miejska	gruntowa
71	Polna	1385	miejska	gruntowa
72	Bolesława Chrobrego	220	miejska	asfalt
73	Kazimierza Wielkiego	260	miejska	asfalt
74	Królowej Jadwigi	230	miejska	asfalt
75	Mieszka I	75	miejska	asfalt

RAZEM

30686

Stan techniczny dróg w mieście nie jest zadowalający. Wynika to przede wszystkim z faktu, że przeważająca ilość dróg wybudowana została w II połowie ubiegłego wieku. Większość ulic nie była przygotowywana pod względem konstrukcyjnym i wytrzymałościowym na ruch ciężki. Zwiększanie nakładów na remonty dróg, nie przynosi długotrwałego efektu. Czynnikiem, które powodują przyspieszona erozję nawierzchni bitumicznych oraz betonowych (ulice osiedlowe) jest zupełny brak lub niekompletna sieć kanalizacji deszczowej, a także zwiększający się ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych. Posiadające wiele mankamentów układy skrzyżowań stwarzają realne zagrożenie w ruchu drogowym i wymagają przebudowy

w dostosowaniu do wymagań bezpieczeństwa.

Ponadto w celu poprawy bezpieczeństwa na ulicach koniecznym staje się budowa nowych ciągów pieszo – rowerowych.

Intensywny rozwój miasta w zakresie budownictwa jednorodzinnego doprowadził również do sytuacji, że wiele terenów osiedlowych pozbawionych jest dróg bitumicznych, jak np. ul. Lipowa, Asta, Wiśniowa, Pielgrzymka, a także kilka mniejszych, jak Krasińskiego czy Wąska.

Dużym problemem pozostaje również niekompletna infrastruktura drogowa w zakresie chodników (osiedle „glinki”, osiedle „królewskie” wzdłuż ul. Rzepnikowskiego, ul. Kupnera) czy niefunkcjonalne rozwiązania komunikacyjne występujące na Rynku oraz w ciągu łącznika ulic Św. Barbary i Kwiatowej. W nie najlepszym stanie pozostaje również kilka dróg powiatowych, które z uwagi na brak większych nakładów finansowych ze strony administratora – Powiatowego Zarządu Dróg w Iławie – ulegają dalszej degradacji, ul. Rzepnikowskiego czy Św. Barbary.

Wspólnie ze Starostwem Powiatowym i Marszałkiem Województwa oraz Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad została opracowana koncepcja usprawnień układu komunikacyjnego miasta, z uwzględnieniem której powstają nowe dokumentacje techniczne dla przedsięwzięć drogowych.

Należy podkreślić, że modernizacja i budowa nowych dróg to zadania niezwykle kosztowne i pochłaniające znaczną ilość środków budżetowych. Inwestycje drogowe zdeterminują wydatki budżetu miasta na wiele lat.

2. Kierunki działania

2.1 Za priorytety działań przyjmuję:

- a) modernizację ul. Rzepnikowskiego – miasto dysponuje kompletną dokumentacją wykonawczą zadania wraz z pozwoleniem na budowę;
- b) budowę ulicy Asta - miasto dysponuje kompletną dokumentacją wykonawczą zadania wraz z pozwoleniem na budowę;
- c) opracowanie dokumentacji technicznej i przystąpienie do realizacji budowy chodnika wzdłuż ciągu drogi wojewódzkiej ul. Kupnera w kierunku Lip. Przeprowadzenie tego zadania uzależnione jest od przystąpienia do inwestycji Wojewódzkiego Zarządu Dróg;
- d) opracowanie projektów organizacji ruchu dla niektórych części miasta, jak np. osiedla „glinki”, wyłączających z ruchu na tym terenie pojazdy ciężarowe.

2.2 Ponadto podejmę działania zmierzające do:

- a) modernizacji ciągu komunikacyjnego: Rynek (budowa nowych miejsc parkingowych wraz z modernizacją fontanny) – Grunwaldzka – Św. Barbary wraz z łącznikiem do ul. Kwiatowej – Piaskowa;
- b) modernizacji ulicy Borek w dzielnicy przemysłowej miasta;
- c) opracowania dokumentacji technicznych budowy drogi utwardzonej w ciągu ulic Lipowej i Wiśniowej;
- d) bieżących napraw i remontów dróg osiedlowych wraz z budową ciągów pieszych i nowych miejsc parkingowych;
- e) prowadzenia procesu przygotowawczego do budowy południowej obwodnicy miasta od drogi krajowej nr 15 do drogi wojewódzkiej nr 541 w kierunku Lidzbarka Welskiego. Zadanie to pod nazwą „Program usprawnienia powiązania komunikacyjnego w południowo – zachodniej części województwa warmińsko – mazurskiego” znalazło się na liście projektów w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury 2007 – 2013, które uzyskują dofinansowanie unijne w drodze bezkonkursowej;

- f) budowę parkingu i zatoki dla samochodów osobowych wraz z modernizacją chodnika przy szkole podstawowej;
- g) opracowanie projektów modernizacji ulic osiedlowych w układzie ulic Gdańska – Jana Pawła II.

Infrastruktura techniczna

1. Stan obecny

W Lubawie w przeciągu kilku ostatnich lat zmianie uległa struktura przestrzenna zagospodarowania miasta. Mocno zurbanizowane centrum spowodowało rozprzestrzenianie się funkcji mieszkaniowej i przemysłowej na obrzeża miasta. Taki stan rzeczy pociąga za sobą rosnącą potrzebę inwestowania w infrastrukturę techniczną umożliwiającą prawidłowe warunki życia mieszkańców. Powstające nowe dzielnice mieszkaniowe wymagają uzbrojenia w niezbędną sieć kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, deszczowej, gazowej, oświetlenia ulicznego, sieci elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej. Wzmoczone działania inwestycyjne w tym zakresie miasta wspierają Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Pomorska Spółka Gazownictwa, Koncern Energetyczny „ENERGA” S.A. oraz Telekomunikacja Polska S.A.

Jednocześnie z rosnącą potrzebą uzbrajania w niezbędną infrastrukturę techniczną obrzeży miasta istnieje również konieczność modernizowania przestarzałych, źle działających lub zbyt małych sieci w centrum. Główna magistrala wodociągowa transportująca wodę ulicami Kopernika, Św. Barbary, Poznańską, Gdańską i Dworcową wykonana jest z rur azbestowych.

Sieć kanalizacji deszczowej w obszarze zurbanizowanym miasta jest niewydolna ze względu na małe przekroje sieci. W większości nie jest wyposażona w separatory oczyszczające wody opadowe ze związków ropopochodnych oraz piasku, który powoduje niedrożność sieci. To jedna z przyczyn występowania lokalnych podtopień powodujących zalewanie nieruchomości oraz niszczenie nawierzchni drogowych.

W Lubawie dostępne są już alternatywne możliwości ogrzewania domów. Obok ciepła z sieci ciepłowniczej obejmującej znaczną część miast dostępny jest również gaz. Aktualnie nitka gazociągu przebiega od dzielnicy przemysłowej przy ul. Borek do Spółdzielni Mleczarskiej: ulicami Grunwaldzką, Wojska Polskiego, Krasińskiego, Mickiewicza, Kwiatową, łącznikiem do ul. Św. Barbary, dalej obok Gimnazjum do ul. Gdańskiej przy blokach Spółdzielni Mieszkaniowej „Zgoda”, Przemysłową i Wyzwolenia.

Duża część obrzeży miasta nie jest wyposażona w sieć oświetlenia ulicznego. Potrzeby takie występują na ulicach: Władysława Asta, Kupnera, Lipowej, Sądowej, czy Toruńskiej. Wiele lamp oświetlenia ulicznego w centrum miasta wymaga modernizacji lub wymiany. Na ok. 780 lamp większość stanowią stare lampy rtęciowe. Do wymiany nadaje się obecnie ok. 40 procent całego oświetlenia, głównie na osiedlu „glinki”, ulicy 19-go Stycznia, Kopernika czy Kupnera. W latach poprzednich miasto rozpoczęło modernizację oświetlenia ulicznego, montując około 50 nowych lamp sodowych.

Z roku na rok coraz bardziej uwidacznia się problem braku wystarczającej ilości parkingów w centrum miasta.

2. Kierunki działania

2.1 Za priorytety działań przyjmuję:

- a) uzbrojenie w sieć wodociągową, kanalizację sanitarną, deszczową oraz oświetlenie uliczne terenów mieszkaniowych i usługowych przy ul. Asta, Lipowej, Kupnera, Sadowej;
- b) budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ścisłym centrum miasta;
- c) wymianę sieci wodociągowej z rur azbestowych na terenie miasta;
- d) modernizację kanalizacji deszczowej oraz melioracyjnej zapobiegającej lokalnym podtopieniom;
- e) doprowadzenie wody do wszystkich zabudowań na terenie miasta.

2.2 Ponadto podejmę działania zmierzające do:

- a) budowy sieci burzowej we wszystkich drogach na terenie miasta – w miarę prowadzonych remontów;
- b) współpracy z Zakładem Gazowniczym w Olsztynie w celu dalszej gazyfikacji miasta;
- c) zwiększania ilości miejsc parkingowych na terenie miasta;
- d) modernizacji istniejącego oświetlenia ulicznego i parkowego.

Budownictwo mieszkaniowe

1. Stan obecny

W ubiegłej kadencji został opracowany i wprowadzony program realizacji polityki mieszkaniowej przez miasto Lubawa na lata 2005 – 2010. Po kilku latach stagnacji Miasto powiększyło własne zasoby mieszkaniowe. W roku 2006 oddany został do użytku pierwszy budynek wielorodzinny przy ul. Łąkowej wybudowany w ramach Lubawskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. z udziałem środków Krajowego Funduszu Mieszkalnictwa.

LTBS dysponuje dokumentacją wykonawczą wraz z pozwoleniem na budowę kolejnego bloku, który zlokalizowany będzie również przy ul. Łąkowej. Obecnie trwa procedura uzyskiwania promesy kredytowej z Banku Gospodarstwa Krajowego przez LTBS, która umożliwi rozpoczęcie budowy mieszkań dla kolejnych 24-ech rodzin.

Miasto powiększyło również zasób terenów pod lokalizację domów wielorodzinnych, na których w przyszłości nadal będzie rozwijane budownictwo czynszowe. Potrzeby LTBS w tym zakresie zapewnia działka gruntowa o powierzchni 1 ha położona przy ul. Wł. Asta.

Niezależnie od budownictwa miejskiego rozwija się budownictwo wielorodzinne własnościowe. W latach 2003 – 2006 wybudowanych zostało 87 mieszkań. Prywatny przedsiębiorca opracował już koncepcję zabudowy wielorodzinnej wzdłuż ulicy Rzepnikowskiego.

Na koniec 2006 roku Miasto dysponowało 131 lokalami mieszkalnymi, w tym 49 stanowiły w całości własność komunalną. Ilość lokali socjalnych jest zbyt mała, by zabezpieczyć potrzeby mieszkaniowe najuboższej części społeczeństwa. Co roku składanych jest około 25 – 30 nowych wniosków o przydział lokalu socjalnego. Socjalna substancja mieszkaniowa pozostaje w złym stanie technicznym i wymaga coraz większych nakładów na remonty z budżetu Miasta, gdyż z uwagi na niski zasób portfeli nakładów na bieżące remonty nie ponoszą najemcy tych mieszkań. Stan lokali komunalnych na dzień 31 grudnia 2006 roku przedstawiają poniższe

tabele:

Zestawienie powierzchni budynków Gminy i Wspólnot Mieszkaniowych na dzień 31.12.2006r.

L.p.	Administrowane budynki Wspólnot	Pow. budynków OGÓŁEM [m2]	Lokale stanowiące własność gminy				Lokale stanowiące własność osób fizycznych				
			Lok. mieszk.		Lokale użytkowe		Lok. mieszk.		Lokale użytkowe		
			Ilość lokali	Pow. lokali [m2]	Ilość lokali	Pow. lokali [m2]	Ilość lokali	Pow. lokali [m2]	Ilość lokali	Pow. lokali [m2]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	Rynek 5	1 536,81	7	413,88	0	0,00	17	887,48	3	235,45	
2	Rynek 6	1 426,96	5	248,29	3	270,56	16	800,11	1	108,00	
3	Rynek 1	903,89	0	0,00	2	145,00	14	668,89	1	90,00	
4	Zamkowa 1-7	1 245,13	9	378,98	0	0,00	21	866,15			
5	Gdańska 17B	1 159,79	1	36,67	0	0,00	25	1 123,12			
6	Piaskowa 26	1 163,46	1	46,45	0	0,00	20	1 117,01			
7	Piaskowa 25A	888,15	1	51,39	0	0,00	20	836,76			
7	19 Stycznia 19A-B	548,87	13	521,47	0	0,00	1	27,40			
9	19 Stycznia 19C	83,20	1	42,20	1	3,10	1	37,90			
10	Poznańska 8	279,38	2	63,56	0	0,00	5	215,82			
11	Zamkowa 19	200,96	3	61,07	1	35,55	2	104,34			
12	Bankowa 7	276,80	4	164,60	0	0,00	3	112,20			
13	Jagiellońska 1	259,96	5	180,82	0	0,00	2	79,14			
14	Kopernika 53	363,98	8	289,63	0	0,00	2	74,35			
15	Kupnera 13	420,57	9	301,75	0	0,00	3	118,82			
16	Kupnera 4	363,88	3	108,33	1	131,90	1	123,65			
17	Dworcowa 3	339,17	3	130,47	0	0,00	5	208,70			
18	Dworcowa 5	358,41	3	127,67	1	7,93	4	222,81			
19	Grunwaldzka 14	407,10	3	135,70	0	0,00	6	271,40			
20	Poznańska 6	596,30	1	84,70	1	37,40	6	474,20			
Razem :		12 822,77	82	3 387,63	10	631,44	174	8 370,25	5	433,45	
Pom. gospodarcze :		306,60					189,22				

Zestawienie budynków komunalnych stanowiących w całości własność komunalną na dzień 31.12.2006r.

L.p.	Administrowane budynki komunalne	Pow. budynków ogółem - m ²	Lokale mieszkalne		Lokale użytkowe	
			Ilość lokali	Pow. lokali - m ²	Ilość lokali	Pow. lokali - m ²
1.	Kupnera 54	271,70	6	271,70	-	-
2.	Kupnera 19	166,39	5	166,39	-	-
3.	Kopernika 65A	152,33	5	152,33	-	-
4.	Gdańska 15	112,36	4	112,36	-	-
5.	Poznańska 3	295,95	8	275,62	1	20,33
6.	Przemysłowa 18	146,70	5	146,70	-	-
7.	Piaskowa 23	148,60	4	148,60	-	-
8.	Piaskowa 29	273,79	7	273,79	-	-
9.	Piaskowa 29 A	196,70	5	196,70	-	-
Razem:		1.764,52	49	1.744,19	1	20,33
Lokale komunalne we wspólnotach		4.019,07	82	3.387,63	10	631,44
Lokale gminy		5.783,59	131	5.131,82	11	651,77

Pom. gospodarcze	226,50		226,50
Pom. gospod. we wspóln.	189,22		189,22
Razem pom. gospod. Gminy	415,72		415,72
Ogółem	6.199,31	5.131,82	1.067,49

2. Kierunki działania

2.1 Za priorytet przyjmuję dalszy rozwój budownictwa czynszowego w Lubawie, które ze względu na stosunkowo niskie koszty uzyskania mieszkań przez najemców stanowi alternatywne rozwiązanie dla budownictwa developerskiego – własnościowego, a także w związku z obecnym nadmiernym wzrostem cen za materiały budowlane - dla budownictwa jednorodzinnego.

2.2 Zamierzam również:

- rozpocząć działania zmierzające do opracowania dokumentacji i rozpoczęcia budowy trzeciego budynku czynszowego, który zlokalizowany zostałby na ulicy Dworcowej lub Asta;
- proponować najemcom lokali komunalnych, którzy spełniają kryteria dochodowe, mieszkania w zasobach budownictwa czynszowego, co pozwoli na większą rotację mieszkań komunalnych;
- pozyskać do zasobu komunalnego nowe tereny pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne;
- wspierania wszystkich form budownictwa mieszkaniowego: spółdzielczego, prywatnego, czynszowego czy developerskiego, preferując jednak budownictwo czynszowe;
- w przyszłości należy rozważyć możliwość budowy mieszkań socjalnych dla najuboższej części społeczeństwa.

Ochrona zdrowia

1. Stan obecny

Na terenie Miasta publiczna opieka zdrowotna realizowana jest w zakresie podstawowym przez ZOZ Miejski Ośrodek Zdrowia oraz specjalistycznym (poradnia chirurgiczna), którą prowadzi Szpital Powiatowy im Wł. Biegańskiego w Iławie.

W poprzedniej kadencji Miejski Ośrodek Zdrowia funkcjonował bez większych problemów, zabezpieczając w tym zakresie potrzeby mieszkańców miasta, a także okolicznych miejscowości. MOZ wygospodarował również własne środki na bieżące remonty obiektu (wymiana stolarki okiennej, malowanie gabinetów lekarskich oraz poczekalni dla pacjentów). W roku ubiegłym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków budżetu miasta wybudowany został podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Miasto partycypowało również w kosztach generalnego remontu obiektów Przychodni Chirurgiczno – Urazowej przy ul. Poznańskiej. Po likwidacji poradni chirurgicznej przez powiat, miasto wstąpiło z propozycją przejęcia obiektu, w którym z pomocą podmiotów gospodarczych przeprowadziło niezbędne prace modernizacyjne, co umożliwiło ponowne uruchomienie poradni. Przy okazji remontu odnowione zostały również pomieszczenia, w których stacjonuje karetka wypadkowa.

2. Kierunki działania

Jako Burmistrz będę:

- wspierać działania zmierzające do likwidacji barier architektonicznych w Miejskim Ośrodku Zdrowia – zakup i montaż windy dla osób niepełnosprawnych;
- w miarę możliwości finansowych budżetu miejskiego współfinansować zakup nowej aparatury medycznej, zarówno na potrzeby podstawowej, jak i specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- opracować koncepcję zagospodarowania terenu przy ul. Poznańskiej pod nowe usługi medyczne;
- w miarę posiadanych środków współfinansować szczepienia ochronne dla najmłodszych w ramach akcji przeprowadzanych przez Miejski Ośrodek Zdrowia i pod jego kontrolą.

Pomoc społeczna

1. Stan obecny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie dysponuje zbyt małymi środkami finansowymi na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy tutejszego ośrodka wzrasta szczególnie wśród osób starszych wymagających pomocy nie tylko w formie usług opiekuńczych, ale też pomocy finansowej na leczenie oraz zakup leków. Niskie dochody tych osób nie wystarczają na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Na terenie miasta jest również wiele osób wymagających umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu wieku, niepełnosprawności intelektualnej czy psychicznej.

Niepokojącym zjawiskiem jest również fakt, iż wzrasta liczba młodych ludzi o niskim wykształceniu w przedziale wiekowym od 18 do 30 roku życia, którzy niechętnie szukają pracy, natomiast nastawieni są na systematyczne korzystanie z pomocy finansowej ośrodka pomocy społecznej.

Przejęcie przez ośrodek pomocy zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej spowodowało dezorganizację pracy z podopiecznymi. Związane jest to z małą ilością samodzielnych pomieszczeń Ośrodka. Należy jednak podkreślić, że MOPS wzbogacił się o nowe pomieszczenie na parterze Urzędu Miasta, jednak ich powierzchnia wciąż jest niewystarczająca. W związku z rozszerzonym zakresem usług MOPS wciąż potrzebuje nowych pomieszczeń, między innymi do magazynowania, przechowywania i wydawania żywności w ramach program PEAD polegającego na dostarczaniu żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej w 2007r. (obecnie MOPS korzysta w tym zakresie z użyczonych pomieszczeń w Szkole Podstawowej) czy np. pomieszczenia gospodarczego do przechowywania sprzętu rehabilitacyjnego.

2. Kierunki działania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w miarę posiadanych środków nadal musi rozwijać zakres usług określonych w ustawie o pomocy społecznej, zabezpieczając niezbędne środki na potrzeby najuboższej części społeczeństwa.

Ponadto realizacja zadań MOPS powinna zmierzać do:

- aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych;

- edukacji osób i rodzin borykających się z problemami wychowawczymi;
  - opieki nad osobami starszymi, długotrwale chorymi oraz niepełnosprawnymi;
  - pomocy rodzinom niepełnym w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku;
  - poradnictwa socjalnego, prawnego, pedagogicznego, psychologicznego.
- W tym celu MOPS powinien nawiązać ściślejszą współpracę z organizacjami pozarządowymi i w codziennej pracy efektywniej wykorzystywać instytucję wolontariatu.

Oświata

1. Stan obecny - Przedszkole Miejskie

W związku z dużą liczbą dzieci uczęszczających do Przedszkola Miejskiego placówka od kilku lat boryka się z małą liczbą sal dydaktycznych. W ubiegłej kadencji Przedszkole wzbogaciło się o nową klasę, która wydzielona została z holu. Obecnie Miasto dysponuje projektem wykonawczym modernizacji przedszkola, który przewiduje zaadaptowanie kotłowni na kolejne 3 – 4 sale dydaktyczne. Niezbędnym będzie również przywrócenie właściwego stanu terenu przedszkolnego wraz z budową nowego ogrodzenia.

1.1 Kierunki działania

- a) najważniejszym celem pozostaje modernizacja budynku przedszkola wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu, a także
- b) zwiększenie nakładów na pomoce naukowe i zabawki edukacyjne dla najmłodszych;
- c) sukcesywne prowadzenie remontów bieżących.

2. Stan obecny - Szkoła Podstawowa

W ubiegłej kadencji w Szkole Podstawowej przeprowadzonych zostało kilka remontów znacznie podnoszących standard pracy i nauki w placówce. W obiekcie wymieniona została w większości stara stolarka okienna, ocieplony został dach sali gimnastycznej, odmalowane zostały szkolne korytarze i część klas lekcyjnych. Szkoła została podłączona do miejskiej sieci ciepłowniczej, dokonany został również przegląd grzejników i instalacji centralnego ogrzewania. Wzrosły również nakłady na zakup pomocy dydaktycznych oraz niezbędne bieżące remonty. Szkoła wzbogaciła się o nową pracownię komputerową oraz bibliotekę multimedialną.

Opracowany został projekt wykonawczy rozbudowy istniejącego zaplecza sali gimnastycznej o nowe pomieszczenia socjalno-szatniowe oraz dydaktyczne.

Ogólny stan techniczny obiektu jest dobry, jednak wymaga dalszych nakładów finansowych. Zastrzeżenia służb kontrolnych budzi przede wszystkim przestarzała instalacja elektryczna szkoły czy brak hydrantów p.poż na zewnątrz budynku. Remontu wymaga dach dydaktycznej bryły obiektu. Placówka nie dysponuje przyszkolnymi boiskami. Infrastruktura sportowo – rekreacyjna szkoły nie była remontowana od początku oddania obiektu do użytku.

2.2 Kierunki działania

- a) prowadzenie dalszych bieżących remontów obiektu (malowanie sali gimnastycznej oraz sal dydaktycznych, remont dachu, wymiana instalacji elektrycznej, zainstalowanie zewnętrznych hydrantów) w miarę posiadanych środków finansowych;

- b) zaprojektowanie i wykonanie boiska sportowego;
- c) utrzymanie na dotychczasowym poziomie nakładów na zakup pomocy naukowych;
- d) zorganizowanie monitoringu szkoły;
- e) zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych;
- f) utworzenia klas o profilu sportowym;
- g) należy rozważyć zasadność zakupu szafek ubraniowych do szatni szkoły, podobnie jak w gimnazjum. Rozwiązanie takie pozwoli zlikwidować problem opuszczania zajęć lekcyjnych przez uczniów.

3. Stan obecny – Gimnazjum

W ubiegłej kadencji zakończona została budowa Gimnazjum, która trwała od 1997 roku. Zakończenie inwestycji pozwoliło na lepszą i wygodniejszą formę organizacji pracy i nauki w szkole. Zajęcia dydaktyczne kończą się o godz. 15.30. Obiekt w zupełności zapewnia potrzeby miasta w zakresie nauki gimnazjalnej. W budynku umieszczony został również na potrzeby szkoły oddział miejskiej biblioteki. Od września uczniowie szkoły w ramach zajęć wychowania fizycznego korzystają z hali sportowo – widowiskowej. Szkoła nie dysponuje zewnętrzną infrastrukturą sportowo – rekreacyjną, która mogłaby być wykorzystywana na zajęcia z wychowania fizycznego.

3.3 Kierunki działania

- a) budowa przyszłolnego boiska;
- b) stałe wyposażanie szkoły w pomoce dydaktyczne;
- c) zwiększenie zajęć pozalekcyjnych w ramach środków, dla których dysponentem jest Ministerstwo Edukacji Narodowej;
- d) utworzenie klas sportowych.

Kultura

1. Stan obecny

Miejski Ośrodek Kultury koordynujący działania w zakresie działalności kulturalnej miasta dysponuje ubogą bazą techniczną. Zarówno sam obiekt, jak i jego wyposażenie wymagają znacznych nakładów finansowych umożliwiających prawidłowe wykonywanie zadań statutowych. W latach 2003 - 2006 w Ośrodku wyremontowana została scena w sali widowiskowej. Nadal problemem pozostaje brak miejsca do organizowania imprez plenerowych. Do tego celu wykorzystywane jest boisko boczne przy Stadionie Łazienkowskim.

Nie zmieniła się struktura miejskiej Biblioteki Publicznej. Obejmuje ona czytelnię, wypożyczalnię książek dla dzieci oraz dorosłych. Wypożyczalnia dla dzieci zlokalizowana jest obecnie w budynku gimnazjum, natomiast czytelnia, która do tej pory mieściła się w MOK oraz wypożyczalnia dla dorosłych, której siedziba znajdowała się w budynku Urzędu Miasta, zostały przeniesione do budynku, jaki miasto przejęło od parafii rzymsko – katolickiej.

W ubiegłej kadencji uregulowane zostały zasady używania herbu miasta oraz sprawy własnościowe internetowej domeny „lubawa.pl”.

2. Kierunki działania

2.1 Za priorytety działania przyjmuję:

- a) poprawę stanu technicznego obiektu Miejskiego Ośrodka Kultury:

- wykonanie odwodnienia oraz izolacji fundamentów budynku od strony ulicy Rzepnikowskiego;
  - konserwację dachu oraz remont sali widowiskowej MOK wraz z wymianą instalacji elektrycznej;
  - b) wzbogacenie infrastruktury technicznej służącej organizacji imprez plenerowych:
    - zakup aparatury scenicznej;
    - należy rozważyć zakup sceny plenerowej, która mogłaby również być wypożyczana do organizacji imprez poza terenem miasta.
- 2.2 Ponadto MOK powinien dążyć do zwiększenia liczby form kółek zainteresowań i bardziej niż dotychczas wspierać działalność lokalnych stowarzyszeń głównie orkiestry dętej, chóru czy miejscowego klubu tanecznego.
- Jednym z kierunków działania w tym zakresie będzie również opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu do odbywania kameralnych imprez plenerowych, np. w Łazienkach Miejskich.

Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja

1. Stan obecny

W 2003 roku opracowana została koncepcja programowo – przestrzenna bazy sportowo – rekreacyjnej miasta. W wyniku konsekwentnie prowadzonej w tym zakresie polityki Lubawa wzbogaciła się o stadion piłkarsko – lekkoatletyczny oraz nowoczesną halę sportowo - widowiskową, którymi zarządza Ośrodek Sportu i Rekreacji. W ubiegłym roku z inicjatywy Miasta rozpoczął swoją działalność Lekkoatletyczny Klub Sportowy „Lubawa”, którego zadaniem jest skoordynowanie działań na rzecz rozwoju lekkiej atletyki w mieście.

Miasto dysponuje obecnie dokumentacją wykonawczą dalszej rozbudowy Ośrodka Sportu i Rekreacji w zakresie budowy nowych urządzeń sportowo – rekreacyjnych oraz przebudowy zlokalizowanych przy Ośrodku ciągów komunikacyjnych wraz z budową parkingów.

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 otwiera przed Lubawą nowe perspektywy rozbudowy bazy turystyczno – sportowo – rekreacyjnej, co w przyszłości może dać szansę pozyskania Ośrodkowi Sportu nowych odbiorców oferowanych usług.

2. Kierunki działania:

2.1 Za priorytety działania przyjmuję:

- sukcesywne wyposażanie Ośrodka w lekkoatletyczny sprzęt sportowy;
- opracowanie projektu wykonawczego dalszej rozbudowy OSiR, który zwiększyłby ofertę usług zakładu budżetowego. Projekt obejmie budowę krytej pływalni, części noclegowej, gastronomicznej wraz z częścią służącą organizowaniu szkoleń czy konferencji. Realizacja tego zadania z uwagi na wysoki koszt przedsięwzięcia uzależniona będzie od pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania. Nie wykluczam również nawiązania w tym zakresie współpracy z prywatnym podmiotem gospodarczym w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego.

2.2 Jako burmistrz będę również wspierał:

- działalność stowarzyszeń sportowych działających na terenie miasta ze szczególnym uwzględnieniem klubów realizujących swoje zadania w zakresie: lekkiej atletyki, kolarstwa, zapasów oraz piłki nożnej;
- działania zmierzające do budowy nowego treningowego boiska piłkarskiego.

Zieleń miejska i estetyka miasta

1. Stan obecny

Łazienki Miejskie – największy teren zieleni w mieście nie był od wielu lat modernizowany. W ubiegłej kadencji przeprowadzone zostały bieżące prace związane z wycinką drzew, tzw. samosiejek, naprawiona została instalacja elektryczna zasilająca oświetlenie, dokonano przeglądu rowu melioracyjnego i kanałów zakrytych odprowadzających cieką wodną. Aby poprawić czystość i estetykę, podobnie jak parku przy zbiegu ulic Gdańskiej i Dworcowej, teren Łazienek został wydzielony z ogólnego przetargu na oczyszczanie miasta. Te zabiegi poprawiły estetykę i funkcjonalność urządzeń Łazienek, ale okres zaniedbania był zbyt długi, by w krótkim czasie jednej kadencji przywrócić ich dawny blask. Pogłębienia i odbudowy brzegów wymagają także dwa przepływowe stawy. Łazienki w okresie wiosenno – jesiennym są również miejscem spotkań osób z tzw. marginesu społecznego, co wpływa negatywnie na bezpieczeństwo innych osób. Problemem jest również fakt, że Łazienki nie posiadają stałego i bezpośredniego administratora, który na co dzień zajmowałby się tym terenem. Lokalizacja nowych usług z pewnością poprawiłaby kontrolę nad Łazienkami i zwiększyłaby bezpieczeństwo osób przebywających na tym terenie.

Poprawił się stan pozostałej zieleni w mieście. Wynika to zarówno z lepszego wyposażenia technicznego, jak i większej dbałości firmy wykonującej usługi w tym zakresie na zlecenie miasta. Przeważająca większość zieleńców w mieście założona została jednak na niewłaściwym gruncie, stąd też proces naprawczy musi być długofalowy i ściśle skorelowany z innymi inwestycjami, przede wszystkim drogowymi, wzdłuż których zlokalizowana jest głównie pozostała część terenów zielonych.

Odpychającą wizytówkę miasta stanowi zabudowa „budek” i kiosków wzdłuż głównych ulic miasta znajdująca się przede wszystkim na terenach należących do prywatnych właścicieli. Mało estetyczny obraz miasta dopełniają w wielu jego częściach nieremontowane od lat chodniki i drogi.

2. Kierunki działania

- opracowanie dokumentacji wykonawczej i rozpoczęcie realizacji modernizacji Łazienek Miejskich wraz z zabezpieczeniem dla tego terenu funkcji pozwalających na organizowanie kameralnych imprez plenerowych oraz lokalizowania usług gastronomicznych;
- stałe podnoszenie poziomu usług bieżącej konserwacji zieleni miejskiej oraz oczyszczania miasta poprzez stawianie wymogów sprzętowych firmie wykonującej tego typu zlecenia na terenie miasta;
- sukcesywna naprawa oraz budowa nowych ciągów pieszych;
- poprawa stanu istniejących terenów zieleni.

Porządek publiczny

1. Stan obecny

W ubiegłej kadencji istniała realna groźba likwidacji Komisariatu Policji i utworzenia w jego miejsce Posterunku, co mogło wpłynąć na redukcję policyjnych etatów. Ostatecznie groźba ta została zażegnana, a w komisariacie nadal utrzymany został 21-osobowy stan zatrudnienia. W związku z intensywnym rozwojem miasta, a także z uwagi na fakt, że Komisariat obsługuje teren miasta i Gminy Wiejskiej Lubawa, stan etatowy jest niewystarczający i nie pozwala skutecznie reagować na wszystkie zdarzenia. Z opracowanego sprawozdania z działalności Policji wynika, że znacznie wzrosła wykrywalność przestępstw i wykroczeń popełnianych na terenie miasta. Ochotnicza Straż Pożarna w coraz lepszym stopniu jest wyposażona w niezbędny sprzęt ratowniczo – gaśniczy. W minionej kadencji ze środków samorządu zakupiony został nowy samochód pożarniczy typu miejskiego w miejsce samochodu bojowego Jelcz, który został przekazany Ochotniczej Straży Pożarnej w Tuszewie. O ile wyposażenie techniczne OSP nie budzi większych zastrzeżeń, o tyle problem stanowi baza lokalowa. OSP nie posiada oddzielnego magazynu do przechowywania sprzętu, środków chemicznych oraz pomieszczeń socjalnych pozwalających między innymi na zmianę czy osuszenie ubrań po zakończonej akcji gaśniczej.

2. Kierunki działania

W celu poprawy bezpieczeństwa w mieście zamierzam:

- wystąpić do Komendanta Wojewódzkiego Policji o przydział dodatkowych etatów policyjnych na teren miasta;
- wspierać – w miarę posiadanych środków – zakup wyposażenia dla policji, np. urządzenia do pomiaru prędkości pojazdów;
- opracować dokumentację techniczną i przystąpić do realizacji budowy zaplecza socjalnego dla OSP;
- dalszego sukcesywnego wyposażania jednostki OSP.

Utrzymanie gminnych obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej

1. Stan obecny

W ubiegłej kadencji w znacznym stopniu poprawiony został standard gminnych obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej. We wszystkich obiektach trwały mniejsze lub większe prace remontowo – modernizacyjne, które w efekcie poprawiły funkcjonalność i estetykę obiektów oraz efektywność pracy urzędzeń. W głównej mierze wpływ na ten stan rzeczy miało zwiększenie środków budżetowych na bieżące utrzymanie obiektów oraz pozyskanie na te cele zewnętrznych źródeł finansowania.

- a) Przedszkole Miejskie – wyremontowana została część klas dydaktycznych wraz z wymianą okien, instalacji elektrycznej. Przedszkole zyskało również kosztem zmniejszenia powierzchni holu – szatni nową salę na prowadzenie zajęć z najmłodszymi. W związku z faktem, że kuchnia przedszkolna przygotowuje posiłki nie tylko na własne potrzeby, ale również dla uczniów miejskich szkół, uzupełnione zostały urządzenia kuchenne;
- b) Szkoła Podstawowa – wymieniona została w większości stara stolarka okienna, ocieplony został dach sali gimnastycznej, odmalowane zostały szkolne korytarze i część klas lekcyjnych. W ramach prac remontowych rozebrany został również

zagrożający bezpieczeństwu uczniów i pracowników szkoły uszkodzony komin. Placówka została podłączona do miejskiej sieci ciepłowniczej, dokonany został również przegląd grzejników i instalacji centralnego ogrzewania. Wzrosły również nakłady na zakup pomocy dydaktycznych oraz niezbędne bieżące remonty. Szkoła wzbogaciła się o nową pracownię komputerową oraz bibliotekę multimedialną;

- c) Gimnazjum – obiekt szkolny jest najpóźniej wybudowanym gminnym obiektem. Za wyjątkiem bieżących napraw nie wymagał pilniejszych remontów;
- d) Ośrodek Sportu i Rekreacji – w minionej kadencji w największym stopniu zmodernizowana została baza Ośrodka Sportu i Rekreacji: przeprowadzony został generalny remont stadionu, Ośrodek otrzymał również w zarząd halę sportowo – widowiskową przy ul. Św. Barbary. Poprawa sytuacji finansowej lubawskiego OSiR-u w ostatnich dwóch latach umożliwiła przeprowadzenie prac remontowych, których coraz pilniej domagał się oddany do użytku w 1997 roku obiekt. Wybudowane zostało boisko do siatkówki plażowej, wyremontowany i odmalowany został budynek gospodarczy przy kortach tenisowych. Najważniejszą zmianę w funkcjonowaniu samego obiektu przyniosło podłączenie budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej. Przeprowadzono także szereg mniejszych prac remontowych. Poprawiona została kostka brukowa przed budynkiem oraz pojawił się poprawiający estetykę i funkcjonalność holu - aneks recepcyjny. Wyremontowano pokoje, nową tapicerkę otrzymały wszystkie kanapy i tapczany, na podłodze zamiast starych wykładzin pojawiły się nowe lub zostały zastąpione terakotą. Wymienione zostały drzwi oraz boazeria w saunie. Częściowo odmalowana została też hala sportowa oraz szatnie. Na terenie hotelu zainstalowany został bezprzewodowy Internet oraz system monitoringu. Zlikwidowane zostały natomiast pozostałości po zamkniętym w roku 2001 basenie kąpielowym, które zagrażały bezpieczeństwu i zdrowiu osób korzystających z usług OSiR;
- e) Hala sportowo – widowiskowa – stanowi nowy obiekt oddany do użytku we wrześniu 2006 roku, pozostaje w zarządzie Ośrodka Sportu i Rekreacji;
- f) Miejski Ośrodek Kultury – obiekt MOK obok budynku szkoły podstawowej należy do najstarszych zasobów gminnych. Zarówno infrastruktura lokalowa, jak i techniczna uległa dużemu zużyciu. W ubiegłej kadencji wyremontowana została scena sali widowiskowej oraz przeprowadzony został remont pomieszczeń biurowych.
Biblioteka Publiczna im. T. Ruczyńskiego wzbogaciła się o nową siedzibę, w której urządzone zostało Centrum Dziedzictwa Kulturowego Ziemi Lubawskiej. Obiekt przy ul. Kupnera został przejęty od parafii rzymsko – katolickiej. Znajduje się w dobrym stanie technicznym.
Budynek kina „Pokój” działającego w strukturach MOK nie stanowi w całości obiektu gminnego. Własnością Miasta pozostaje nadal 1/3 budynku, pozostałe 2/3 należą do prywatnych właścicieli. W budynku prowadzone były bieżące remonty, wymienione została m. in. stolarka okienna na parterze budynku. Sukcesywnie konserwowana jest aparatura kinotechniczna, która funkcjonuje od 1978 roku. Z uwagi na fakt, że podobne urządzenia nie są już produkowane, coraz większy problem stanowi zakup części zamiennych do urządzeń projekcyjnych;
- g) ZOZ – Miejski Ośrodek Zdrowia – w poprzedniej kadencji w budynku Miejskiego Ośrodka Zdrowia przeprowadzone zostały bieżące remonty obiektu (wymiana stolarki okiennej, malowanie gabinetów lekarskich oraz poczekalni dla

- pacjentów). Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz budżetu miasta wybudowany został podjazd dla osób niepełnosprawnych;
- h) Stacja uzdatniania wody – obiekt pozostający w zarządzie Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., całkowicie zmodernizowany ze środków własnych Spółki oraz przy współudziale zewnętrznych źródeł finansowania w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004 – 2006 oraz budżetu państwa;
- i) Budynek czynszowy przy ul. Łąkowej – 24-ro rodzinny budynek pozostający w zarządzie Lubawskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o., oddany do użytku w listopadzie 2006 roku.

2. Kierunki działania

W tym zakresie proponuję prowadzenie dotychczasowej polityki uwzględniającej najpilniejsze potrzeby wynikające z zarządzania obiektami:

- utrzymanie na dotychczasowym poziomie i – w miarę możliwości budżetu miasta
  - zwiększanie środków finansowych na bieżące utrzymanie i remont obiektów;
- pozyskiwanie dodatkowych środków „z zewnątrz” na ten cel.

Lubawa, 25.04.2007r.

Burmistrz Miasta
Edmund Standara